

Vt 4 (Lahdenväylä) Kehä III–Kerava

Parannustoimenpiteet tähtäävät vilkkaan yhteyden ruuhkakohtien turvallisuuden ja liikennöitävyyden parantamiseen sekä häiriöherkkyyden vähentämiseen. Joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä parantaa uusi vaihtoyhteys Hakunilan kohdalla.

Nykytila

Valtatie 4 (Lahdenväylä) on osa TEN-T ydinverkkoa. Se palvelee sekä valtakunnallista että seudullista liikennettä, erityisesti työmatka- ja asiointiliikennettä sekä tavaraliikennettä. Sen merkitys joukkoliikenteelle on suuri. Vt 4:ltä on yhteydet pääradan ja Lahden oikoradan asemien liityntäpysäköintiin.

Vt 4:lla Kehä III:n ja Kulomäentien välillä lisäkaistojen tarve on olemassa jo nykyisin. Lahdenväylällä Kehä III:n ja Kulomäentien välillä kulkee arkipäivisin noin 62 000 ajoneuvoa /vrk. Raskaan liikenteen osuus on n. 6 %. Ruuhkautuminen haittaa myös bussi- ja tavaraliikennettä ja ohjaa liikennettä alempiasteiselle verkolle. Liittyvistä liikennevirroista ja suuresta raskaan liikenteen määrästä johtuen liikenne on häiriöherkkää. Erityisesti iltahuipputunnissa raskasta liikennettä kulkee runsaasti, n. 200 ajon/h. Rekkojen suuri nopeusero muuhun liikenteeseen johtaa tiekapasiteetin heikkoon hyödyntämiseen. Koskela–Järvenpää välin onnettomuustiheys on kaksinkertainen valtakunnalliseen moottoriteiden keskiarvoon nähden ja myös onnettomuusaste on keskimääräistä korkeampi. Vt 4 varren maankäyttö kärsii liikennemelusta ja pohjavesialueita on suojaamatta.

Hankkeen sisältö ja tavoitteet

Hankkeen keskeisimpänä tavoitteena liikenteen sujuvuuden parantaminen valtakunnallisesti merkittävällä Lahdenväylällä etenkin tavara- ja joukkoliikenteen osalta. Tavoitteena on myös liikenteen häiriöherkkyyden vähentäminen ja liikenneturvallisuuden parantaminen. Lahdenväylällä on jo tällä hetkellä ongelmia liikenteen sujuvuudessa aamuja iltaruuhkissa ja se on johtanut siihen, että liikennettä on siirtynyt alemmalle tieverkolle. Lisäksi Lahdenväylän varressa on runsaasti asukkaita ohjearvojen ylittävällä liikennemelualueella, joten tavoitteena on vähentää myös tieliikenteen meluhaittoja.

Joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä parantaa uusi vaihtoyhteys Hakunilan kohdalla. Helsingin seudun MAL 2019 suunnitelmassa kauden 2024–2027 kehittämistoimenpiteeksi on esitetty Lahdenväylän lisäkaistojen rakentaminen välille Kehä III–Koivukylänväylä ja kauden 2028–2031 kehittämistoimeksi lisäkaistojen rakentamisen välille Koivukylänväylä–Kulomäentie.

Aikataulu

• Lahdenväylä (Vt 4), Hakunilan vaihtopysäkit, tiesuunnitelma lainvoimainen 2019. Vaihtopysäkit on syytä toteuttaa Vantaan ratikan (Mellunmäki-Aviapolis) rakentamisen yhteydessä. MAL sopimuksessa on sitouduttu pikaraitiotien suunnitteluun kaudelle 2020–2023 ja suunnitelman laatiminen on käynnissä. Tavoitteena on aloittaa ratikan rakentaminen v. 2024.

• Lahdenväylä (Vt 4), lisäkaistat Kehä III–Mt 148, kehittämisselvitys valmistui marraskuussa 2021.

Kustannukset

Kustannukset on ilmoitettu tasossa MAKU 145 (2020=100). Lahdenväylä Vt 4, Hakunilan vaihtopysäkit (27,2 M€) ja Kehä III–Kulomäentie lisäkaistat (42,3 M€) ja Kulomäentie–Mt 148 lisäkaistat (14,12 M€).

Kustannusjakoa valtion ja kuntien kesken ei ole sovittu.

Hankkeen sijainti Suomen kartalla

Vt 4 (Lahdenväylä) Kehä III–Kerava

Keskeiset vaikutukset

Kehä III–Mt 148 lisäkaistojen hyöty-kustannussuhde on 3,78.

- + Lisäkaistojen myötä välityskyky paranee ja ruuhkautuminen vähenee.
- + Liittyminen pääliikennevirtaan on sujuvaa ja turvallista, myös busseilla ja raskailta ajoneuvoilla.
- + Tiekuljetusten ja joukkoliikenteen ennakoitavuus paranee ja matka-aika lyhenee.
- + Liikenteen häiriötilanteiden määrä vähenee ja vaikutukset lievenevät.
- + Liikenteen meluhaitat vähenevät. Yli 55 dB:n melulle altistuvien määrä vähenee lähes 3000 asukkaalla. Meluntorjuntaa rakennetaan/tehostetaan 9,8 km:n matkalla.
- + Joukkoliikenteen palveluedellytykset paranevat.

- Suurten liikennemäärien takia ruuhkat eivät poistu kokonaan.

Riskit

Mahdollisiin onnettomuustilanteisiin liittyy pintavesien ja pohjavesien pilaantumiskriisi. Valkealähteen pohjavesialue on määritetty vesienhoidossa huonossa tilassa olevaksi riskipohjavesialueeksi raskasmetallien, lyijyn ja tor-junta-aineiden esiintymisen vuoksi.

Lahdenväylän ruuhkautuminen on säännöllistä ja ei vain lyhytkestoista ja paikallista. Tie on myös onnettomuusherkkä. Tien kapasiteetti ylittyy ja se ohjaa liikennettä alempiasteiselle liikenneverkolle. Suurista liittyvistä liikennevirroista ja suuresta raskaan liikenteen määrästä johtuen liikenne on häiriöherkkää ja ajoneuvojen nopeuserot ovat suuria. Ongelmat haittaavat tavara-, henkilö- ja joukkoliikenteen sujuvuutta ja matka-aikojen ennakoitavuutta.

Tarkempaa vaikutustietoa

Hankearviointi on tehty ja raportoitu kehittämisselvityksen yhteydessä vuonna 2021. Siinä on tarkasteltu lisäkaistojen osalta kahta hankevaihtoehtoa. Hankevaihtoehdossa 1 lisäkaistat ovat välillä Kehä III-Kulomäentie ja hankevaihtoehdossa 2 Kehä III-Mt 148 välillä. Ve1 h/k on 4,51 ja Ve2 h/k on 3,78. Hankearviointia päivitettiin 2022 Väyläviraston projektissa Liikenne 12 ohjelmaan vuonna 2021 sisältyneiden tiehankkeiden hankearviointien päivittäminen uusien yksikköarvojen ja hankearviointiohjeiden mukaisiksi.

Hanke tukee saavutettavuuden tavoitetta kehittämällä Helsingin seudun sisäistä ja maakuntakeskusten välistä työssäkäyntiliikennettä ja parantamalla kuljetusten toimintaedellytyksiä ja liikennejärjestelmän kustannustehokkuutta TEN-T ydinverkolla.

Laskennalliset vaikutukset liikenneturvallisuuteen ovat vähäiset, mutta ruuhkautuneisuuden väheneminen vähentää myös onnettomuusriskejä.

Hanke parantaa liikenteen taloudellisuutta. Hankkeen hyöty-kustannussuhde nousee yli neljän, kun liikenteen siirtymisen hyödyt otetaan mukaan laskelmiin. Hanke on kannattava jo nykyisillä liikennemäärillä. Hankkeen suurimmat yhteyskuntataloudelliset hyödyt kohdistuvat tienkäyttäjien matkakustannuksiin sekä kuljetusten kustannuksiin, jotka koostuvat aika- ja ajoneuvokustannuksista.

Positiivisia hyötyjä kertyy myös ympäristövaikutuksista.

Lisätietoa

Uudenmaan ELY-keskus, projektipäällikkö Maiju Kivioja, p. 0295 021 049
Väylävirasto, Osastonjohtaja Tapio Ojanen, p. 029 534 3209